

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Kritinė motinystės teorija	Filologija H004	Filologijos	Prancūzų filologijos
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Modulio tikslas – supažindinti su kritine motinystės teorija ir galimybėmis ja naudotis, atliekant humanitarinių ir socialinių mokslų arba tarpdisciplininius (pvz., humanitarinių ir socialinių mokslų) tyrimus. Kursas struktūruojamas atsižvelgiant į pagrindines su motinystės studijomis susijusias sąvokas:

1. Adrienne Rich – modernių motinystės studijų pradininkė. Motinystė patriarchyto sąlygomis, motinystės emancipacija. Motinystės institucija *versus* motinystės patirtis (*motherhood as institution/motherhood as experience*). Motinystės ir moteriškumo atskyrimas. Įgalinta motinystė.
2. Rūpinimasis vaikais kaip kultūriškai įlytinta praktika: buvimo motina ir motinystės praktikos skirtis (*motherhood vs mothering*); Sara Ruddick motiniškas mąstymas (*maternal thinking*); Lisa Baraitser pertrūkio etika (*ethics of interruption*).
3. Motinystės persvarstymas už heteroseksualumo paradigmos: motinystė ir nenormatyviniai lyties aspektai; Judith Butler kūno ir lyties (*sex vs gender*) skirtis; *queer* teorijos taikymas motinystės studijose. Shelley M. Park ir atsakas monomotinystės (*monomaternalism*) sampratai.
4. Motiniška estetika: motinos/dukters siužetas (*mother/daughter plot*); Elizabeth Podnieks ir Andrea O'Reilly motinocentrinis pasakojimas (*matrifocal narrative*), Mergelės Marijos, Frankeišteino, Medėjos ir kitų motinystės mitų izotopijos.
5. Motinų ir motinų kūnų, kaip politinių subjektų, teorizavimas. Valstybinės politikos įtaka motinoms ir jų kūnams: Michel Foulcault biopolitikos konceptas. Moterų su negalia motinystė (Eglė Šumskienė, Violeta Gevorgianienė, Ciara Bradley).
6. Motinystės ekonomika. Motinystės ir darbo derinimas (Catherine Bryan, Patrice M. Buzzanell).
7. Motinystės neoliberalizavimas ir komercializavimas 20 a. pab. – 21 a. pr. Susan Hays intensyvioji motinystė (*intensive mothering*) ir Susan Douglas ir Meredith W. Michaels motinystės mito (*the mommy myth*) sąvokos.
8. Motinystės, rasės ir klasės sąveikos. Rasės ir socialinės klasės įtaka motinystės naratyvams ir praktikoms, Patricia Hill Collins motinystės darbas (*motherwork*); transnacionalinė motinystė (Gabrielle Oliveira), motinystė autochtonų bendruomenėse kaip rezistencijos praktika (Helena Ragone, France Winndance Twine).
9. Motinystės instinkto ir motinos meilės problema. Tamsioji motinystės pusė. Motinystės dvilypumas. Élisabeth Badinter motinystės demitologizavimas; Rozsika Parker motinystės ambivalencija (*maternal ambivalence*), Orna Donath gailėjimasis

dėl motinystės (*#regrettingmotherhood*, *maternal regret*) ir kultūrinės gailėjimosi dėl motinystės implikacijos (Valerie Heffernan, Katherine Stone). Jack Halberstam žlugimas (*queer art of failure*) kaip autentiškos būties patirtis: Jenny Björklund ir žlugusių motinų naratyvai.

10. Motinystės ir smurto sąsajos. Akušerinis smurtas, smurtas artimoje aplinkoje ir smurtinė motinystė: monstriškosios motinystės (*monstrous mothers*) konceptas.

11. Bevaikystė. Bevaikystė kaip pasirinkimas vs aplinkybių (asmeninių, biologinių ir ekonominių faktorių) nulemta bevaikystė. Diana Tietjen Meyers ir pasirinkimo naratyvas (*narratives of choice*), Lauren Jaden Martin ir socialinio ir biologinio vaisingumo (*social and biological fertility*) klausimas.

Pagrindinė literatūra

Bandinter, Elizabeth. 2011. *The Conflict: How Modern Motherhood Undermines the Status of Women*. New York: Metropolitan Books.

Baraitser, Lisa. 2009. *The Ethics of Interruption*. London: Routledge.

Björklund, Jenny. 2021. *Maternal Abandonment and Queer Resistance in Twenty-First-Century Swedish Literature*. Cham Switzerland: Palgrave Macmillan; 2021. doi:10.1007/978-3-030-72892-2

Bryan, C. 2019. Mothers and Work: Social Reproduction and the Labours of Motherhood, in L. O’ Brien Hallstein, A. O’Reilly & M. Vandebeld Giles (Ed.) (pp. 331-342). *The Routledge Companion to Motherhood*. New York: Routledge.

Butler, Judith. 2015. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.

Buzzanell, Patrice M. 2019. Poor and Working Class Mothers. in L. O’ Brien Hallstein, A. O’Reilly & M. Vandebeld Giles (Ed.) (pp. 331-342). *The Routledge Companion to Motherhood*. New York: Routledge.

Collins, Patricia Hill. 2021. Shifting the Center: Race, Class, and Feminist Theorizing About Motherhood in O’Reilly, Andrea (ed.) *Maternal Theory. Essential Readings, Black Feminist Thought: Knowledge, Consciousness, and the Politics of Empowerment*. New York: Routledge.

Douglas, Susan J., Meredith W. Michaels. 2004. *Mommy Myth: The Idealization of Motherhood and How it Has Undermined All Women*. New York: Free Press.

Yuval-Davis, Nira. 1997. *Gender and Nation*. SAGE Publications.

Foucault, Michel. 2003. *Society Must Be Defended*. New York: Picador.

Gevorgianienė, V., Šumskienė, E., & Bradley, C. (2022). Still waters run deep: The invisible life of working mothers with disabilities in Lithuania. *Qualitative Social Work*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/14733250221091995>

Hays, Susan. 1996. *The cultural contradictions of motherhood*. New Haven, CT: Yale University Press.

Halberstam, Jack. 2011. *The Queer Art of Failure*. Durham: Duke University Press.

Heffernan, Valerie, Stone, Katherine. “International Responses to Regretting Motherhood”. In *Women’s Lived Experiences of the Gender Gap*, edited by Angela Fitzgerald, 121 – 133. Singapore: Springer, 2021.

Hewett, Heather. 2020. *Motherhood Memoirs*. In O’Brien, Hallstein, O’Reilly, A., Vandebeld Giles, M. (eds.) *The Routledge Companion to Motherhood*. London: Routledge.

Hirsch, Marianne. *The Mother Daughter Plot. Narrative, Psychoanalysis, Feminism*. Indiana UP, 1989.

Hooks, Bell. 1984. "Revolutionary Parenting", in *Feminist theory: from margin to center*. Boston: South End Press.

Juozeliūnienė, Irena and Irma Budginaitė. 2018. "How Transnational Mothering is Seen to be 'Troubling': Contesting and Reframing Mothering." *Sociological Research Online*, 23(1), 262–281. <https://doi.org/10.1177/1360780417749464>

Martin, Lauren Jade. "Pushing for the perfect time: Social and biological fertility". *Women's Studies International Forum* 62 (2017): 91 – 98.

Tietjens Meyers, Diana. "The Rush to Motherhood: Pronatalist Discourse and Women's Autonomy". *Signs* 26, no. 3 (2001): 735 – 773.

Park, Shelley M. 2013. *Mothering Queerly, Queering Motherhood*. New York: State University of New York Press.

Parker, Rozsika. 1995. *Torn in Two: Maternal Ambivalence*. London: Virago.

Ragone, Helena, Winddance Twine, France. 2012. *Ideologies and Technologies of Motherhood: Race Class Sexuality and Gender*. London: Taylor and Francis.

Oliveira, Gabrielle. 2019. Transnational Motherhood: Conceptualizing Ideas of Care Here and There. in L. O'Brien Hallstein, A. O'Reilly & M. Vandenberg Giles (Ed.) (pp. 331-342). *The Routledge Companion to Motherhood*. New York: Routledge.

O'Reilly A. 2010. *Twenty-First-Century Motherhood: Experience Identity Policy Agency*. New York: Columbia University Press.

Palko, Abigail L., O'Reilly Andrea. 2021. *Monstrous Mothers: Troubling Tropes*. Bradford Ontario: Demeter Press.

Podnieks, Elizabeth. 2020. *Matrifocal Voices in Literature*. In O'Brien, Hallstein, O'Reilly, A., Vandenberg Giles, M. (eds.) *The Routledge Companion to Motherhood*. London: Routledge.

Rich, Adrienne. 1986 [1976]. *Of Woman Born*, New York-London: W.W. Norton & Company.

Ruddick, Sara. 1995 [1989]. *Maternal Thinking: Toward a Politics of Peace*, Boston: Beacon Press.

Shabot, S., & Korem, K. 2018. Domesticating Bodies: The Role of Shame in Obstetric Violence. *Hypatia*, 33(3), 384-401. doi:10.1111/hypa.12428

Shabot, Sara Cohen. 2021. Why 'normal' feels so bad: violence and vaginal examinations during labour – a (feminist) phenomenology. *Feminist Theory*, 22(3), 443–463. <https://doi.org/10.1177/1464700120920764>

Wahlström Henriksson Helena, Williams Anna, Fahlgren Margaretha. 2023. *Narratives of Motherhood and Mothering in Fiction and Life Writing*. Cham Switzerland: Palgrave Macmillan; doi:10.1007/978-3-031-17211-3

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Eglė Kačkutė	Dr.	Kačkutė, Eglė. "Orality/Aurality and Voice of the Voiceless Mother in Abla Fahroud's Happiness Has a Slippery Tail", in Wahlström Henriksson, H., Williams, A., Fahlgren, M. (eds.) <i>Narratives of Motherhood and Mothering in Fiction and Life Writing</i> Palgrave Macmillan, Palgrave Macmillan Studies in Family and

Dovilė Kuzminskaitė

Dr.

Intimate Life Series, 2023. doi.org/10.1007/978-3-031-17211-3_5

Kačkutė, Eglė. “Mothering Across Languages and Cultures in Chen’s Letters to her Children”, in Valerie Heffernan and Gay Wilgus (eds.) *Imagining Motherhood in the Twenty-First-Century Women’s Writing*, London: Routledge, 2021.

Kačkutė, Eglė. ‘Migrant Maternal Subjectivities in Catherine Cusset’s *Un brilliant avenir*’. In Geneviève Guetemme (ed.) *Écrire la mobilité. Représentations littéraires et artistiques*, Editions Paradigmes, 2020, pp.231-248.

Kačkutė, Eglė. “Relational Aspects of Migrant Mothering in Nathacha Appanah’s *La Noce d’Anna* and Ying Chen’s *La Lenteur des montagnes*”, *Crossways Journal*, 3/1, 2019. <https://crossways.lib.uoguelph.ca/index.php/crossways/article/view/5195>

Cavazza Marina, Kačkutė, Eglė. *Portrait of a (Working) Mother*, Geneva: Georg, 2019, p. 147.

Kuzminskaitė, Dovilė. „Reception of César Vallejo’s Poetics in the Literary Works of Sigitas Parulskis and Vytautas Stankus“. Give My Regards to Those You Connect! Cultural Interactions Between South America and Eastern Europe. Vol 105 (2022), p. 214-230

Gabija Leonavičiūtė, Dovilė Kuzminskaitė. „Kultūros realijų vertimas į lietuvių kalbą: Gabrielio García’os Márquezo romanas „Šimtas metų vienatvės“. Sustainable Multilingualism. Nr. 18, 2021, p. 185-209, <https://doi.org/10.2478/sm-2021-0009>

Sebastià Sáez, M. & Kuzminskaitė D. 2021. „Carmina selecta de Pedro Ruiz de Moros y el panorama polaco-lituano del s. XVI.“ La recepció grecolatina en les literatures bàltiques i esclaves (Greco-Latin reception in Baltic and Slavic literatures), Nizhelovska Pereginets, T. & Sebastià Sáez, M. (Eds.), Lleida, p. 174–196.

Kuzminskaitė, Dovilė. „El perpetuum mobile poético en la obra de Clemente Padín“. Perífrasis. rev.lit.teor.crit. Vol. 12, nr. 23. Bogota, ISSN 2145-8987, Sausis-birželis, 2021, p. 142-15

[9http://dx.doi.org/10.25025/perifrasis202112.23.08](http://dx.doi.org/10.25025/perifrasis202112.23.08)

Kuzminskaitė, Dovilė. „Semánticas de la vanguardia en la poesía de Amanda Berenguer“. Guaraguao. Barcelona: CECAL. ISSN: 1137-2354. 2020, t. 24, nr. 63, p. 35 – 53.

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-06-30, Nr. (7.17E) 15600-KT-330

Doktorantūros komiteto pirmininkas doc. dr. Mintautas Čiurinskas